

Emine
AÇAR
İSTANBUL

Şirketler faiz kısılcacında

Kredi hacmini artıran buna karşın öz sermayesini yükseltmeyen özel sektörün maliyetleri katlandı. Bugüne kadar yurtdışından ucuza borçlanabilen firmalar, rüzgârın tersine dönmesiyle faiz kısılcacına girdi

1,2 trilyon kredi çektik

Bankacılık sektörü kredi hacmi 1,2 trilyon liraya ulaştı. İç piyasadan kredi çekerek büyüme gösteren sektörlerin başında deri giyim ve kürk işleme geliyor. Deri sektörünü perakende ticaret ve kişisel eşyalar ile el eşyaları onarımı izliyor. Bu sektörlerin bankalardan çektiği kredi miktarının son iki yılda yüzde 100'ün

üzerinde arttığı gözleniyor. İşçi çalıştıran özel işletmelerin çektiği kredi miktarındaki artış aynı süre içinde yüzde 78,36, elektrik, gaz ve su kaynakları için yapılan yatırımlar için çekilen kredi miktarı yüzde 76,99 ve inşaat yatırımları için çekilen kredi miktarı yüzde 72,54 oranında yükseldi.

255 milyar \$

Leasing ve factoring dahil özel sektörün dış borcu.

Yurtdışından ucuz kredi bulduğu için öz sermayesini kullanmak yerine tercihini yurtdışı kredilerden yana kullanan özel sektör, son 10 yılda borç oranını 6 kat artırdı.

2002'de 43 milyar dolar olan özel sektörün dış borcu 255 milyar dolara yükseldi. İç piyasada da durum farklı değil. Bankalar tarafından özel sektörün yatırımları için kullandığı krediler sadece 2 yıllık sürede yüzde 97 arttı.

Öz sermayeye döndüler

Öz sermayesini kullanmayarak parasına içeride faiz alan, dışarıda çektiği krediye ise düşük faiz ödeyen sermayesi güçlü reel sektör, son

dönemde rüzgârın terse dönmesiyle yatırımlarını cepteki parayla yapmaya başladı. Ancak uzmanlar çekilen kredi oranı ile öz sermaye artışının paralellik göstermediği için şirketlerin yüksek faize mahkûm olduğuna dikkat çekti.

Yüksek faiz fiyatları artırır

Prof. Dr. Oktay Güvemli, çektiği krediyle öz sermayesini büyütmeyi başaramayan ve borç sarmalına giren işletmelerin yeni kredi maliyetlerini ürün fiyatlarına yansıtacağını aktardı. Güvemli, "Faizlerin yükselmesiyle birlikte yatırımlarda kullanılan öz sermaye oranının arttığını

gözlemliyoruz. Öz sermayesi olmayanlar ise çektikleri yeni kredilerde faiz maliyetini ürettiği ürüne yansıtacak" dedi.

Konutta 5 bin lira ek maliyet

İnşaat sektörünün 85 milyar liraya çıkan kredi hacmi risk olarak izleniyor. Faiz oranları yüzde 15'ler civarındayken paraya ihtiyaç duyan firmaların yüzde 18-20'lerle borçlanmasının 100 bin liralık konutun fiyatına 5 bin lira ek maliyet olarak yansıtılacağı hesaplanıyor.

İŞ DÜNYASI SORUN YOK DİYOR

Özel sektör kredilerinin sorun teşkil etmediğini belirten TÜGİK Başkanı Erkan Güral, yurtdışında da işletmelerin öz sermaye yerine kredilerle büyüdüğünü dile getirdi. Yatırımlarda kullanılan öz sermaye oranının işletmelere göre değişkenlik gösterdiğine vurgu yapan Güral şöyle konuştu: "Emek yo-

ğun, enerji yoğun, işletme sermayesi yoğun sektörlerin, kendi içlerindeki ayrıntılar dikkate alınarak minimum seviyelerde olmasına özen gösterilmektedir. Hizmet sektöründe ve teknoloji yoğun sektörlerin pazar durumları dikkate alınarak daha esnek oranda kredi kullanılması mümkün olabilir."